

Na Savi / Šetnja / Maske

Livada, Nika

Undergraduate thesis / Završni rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Academy of Fine Arts / Sveučilište u Zagrebu, Akademija likovnih umjetnosti**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:215:076650>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-30**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Academy of Fine Arts in Zagreb](#)

Akademija likovnih umjetnosti

Sveučilišta u Zagrebu

Nastavnički odsjek

Nika Livada

ZAVRŠNI RAD

PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ LIKOVNA KULTURA

Zagreb, 2022./2023.

Kolegiji: Slikanje, Grafika, Kiparstvo

Mentori/profesori iz glavnih umjetničkih predmeta:

izv.prof.dr.art. Snježana Ban

izv.prof.dr.art. Igor Čabraja

prof.art. Vlasta Žanić

izv.prof.art. Vojin Hraste

NA SAVI / ŠETNJA / MASKE

SAŽETAK

Eksperimentiranje tehnikama, motivima, temama i atmosferom pratilo me kroz treću godinu prijediplomskog studija na sva tri glavna kolegija. Pratilo me i uvijek prisutno pitanje hoću li se baviti figurativnim prikazima ljudi, njihovom figurom ili samim portretom; hoću li ih postavljati u žanr scene ili se fokusirati samo na glavni motiv, odnosno njihov lik; hoću li ih prikazati potpuno apstraktno ili se pak baviti prikazima grada i njegovim motivima koje nam pruža...

Bilo je tu mnogo pitanja i mnogo pokušaja traženja sebe i onoga što me zbilja ispunjava, no na kraju sam shvatila da me najviše zanima prikazivanje ljudi, njihovih psiholoških karakteristika, ali i fizičkih razlika koje svaki individualac ima. Fizičke i psihološke razlike ljudi odlučila sam prikazivati u formi portreta, ali i u prikazu cijele figure gdje sam dobila priliku baviti se i njihovom odjećom te je zabilježiti baš onakvom kakva je u tom trenutku bila.

Inspiraciju sam pronašla u ljudima koji me svakodnevno okružuju, bili oni prijatelji s faksa ili obitelj. Pokušala sam ih prikazati baš onakvima kakvi jesu, sa svim fizičkim i psihološkim karakteristikama koje posjeduju, no nekada sam ih htjela prikazati drukčije; onako kako ih ja vidim te kako izgledaju meni, samo u mojim očima.

Ključne riječi: portret, figura, psihološke karakteristike, fizičke karakteristike, eksperimentiranje, motivi

NA SAVI

Tekst za kolegij SLIKANJE

Cijelu završnu godinu prijediplomskog studija borila sam se s tematikom svojih radova; njihovim motivima i atmosferom. Cijelu završnu godinu u glavi mi se ponavljalo pitanje hoću li se fokusirati na apstraktne prikaze ili figurativne, na prikaze svojih prijatelja iz raznih kafića gdje provodimo višak vremena, prikaze zagrebačkih ulica noću kada je grad najtiši, na zasebne portrete nasumičnih ljudi iz prolaza, moje mašte ili pak najbližih prijatelja. Ili ću se možda fokusirati na apstraktne, potpuno osjećajem vođene slike i prikaze.

Bilo je tu mnogo pokušaja traženja sebe i onoga što me najviše zanima, čemu se mogu potpuno prepustiti, mnogo eksperimentiranja raznim tehnikama, motivima pa čak i načinima na koje držim kist kada ostavljam tragove boje na papiru ili platnu. Nakon dugog i pomnog istraživanja uočila sam kako me najviše interesira i privlači portretiranje zanimljivih osoba, prikazivanje raznih emocija i raspoloženja mojih prijatelja, ali i nasumičnih ljudi. Slikajući prijatelje zanimljivo mi je bilo obuhvatiti im cijelu figuru i stav tijela, kako bih ih bila u mogućnosti potpuno predstaviti i prikazati; baveći se zanimljivim padovima i sjenama njihove odjeće te govorom tijela, a ne samo ekspresijama lica. Smještala bih ih na mjesta, opisana manje detaljno nego što su oni sami, gdje bismo se redovno družili ili pak slučajno zalutali koji dan.

S obzirom da sam se, unatoč eksperimentiranjima, uglavnom bavila i vraćala tamnoj atmosferi, shvatila sam da me nešto vuče tmurnijem doživljaju, no također i da preslabo koristim kontrast između svjetla i sjene. Slike su mi na kraju davale malo veću tminu nego što sam je mislila prikazati, tako da sam u radu *Na Savi* pokušala bolje prikazati odnos između tamne pozadine i lica mojih prijatelja i mene obasjana bljeskalicom fotoaparata koji je držao jedan dečko obilježujući trenutak zabave i prijateljstva na noćnoj Savi i njenoj travi, još toploj od ljetnoga sunca.

Lica, kao i pozadine iza prikazanih figura, definirala sam jednostavno, označivši tek glavne motive kako bi se očitavali jasno, no opet ne prejasno, bez detaljnih označavanja očiju, usana, prstiju ili pozadinskih detalja, odjeće likova pa čak i motiva iz prvoga plana; pića i čaša koji stoje ispred prikazanih likova. Označila sam ih tek jednostavnim plohamama čijim sam slaganjem dobila tek lagani prikaz volumena.

Iako nedefinirana lica, kroz njih se mogu osjetiti emocije likova i osjećaj slobode koji dijele jedni s drugima na toploj, ljetnoj travi doma Stjepana Radića na Savi.

Na Savi, 2023., akril na platnu, 120 x 165 cm

ŠETNJA

Tekst za kolegij GRAFIKA

Problem pitanja "Baviti se prikazima ljudskih psiholoških karakteristika, utjecajem njihovih misli na razlike u pogledu ili stavu te razliku u samoj atmosferi koju želim da promatrač sa strane osjeti; kroz njihove portrete, ili pak noćnim ulicama gdje su jedini čujni zvuci tihe kapljice kiše koje sviraju po krovovima i koraci stranca koji se čuju sve tiše njegovim udaljavanjem?" pratio me i na kolegij Grafike. Bavila sam se portretima, figurom i prikazom zagrebačke Ilice, no na kraju me, kao i za kolegij Slikanje, najviše zaintrigirala ljudska figura; atmosfera i osjećaj koji se osjeti promatranjem osobe izgubljene u svojim mislima, svojim osjećajima pa i problemima.

Čovjek, njegov portret, figura, položaj ramena i ruku te sam način stajanja oduvijek me zanimalo. Pa čak i kada ga nisam crtala, slikala ili bilježila na neki drugi način, promatrala bih ga i pitala se o njegovim mislima, životnom putu, odakle dolazi i kamo ide...

Jednog dana u redovnoj šetnji moja dva psa, promatrala sam svoga brata koji je šetao sa mnom jednog od pasa - Astora te sam odlučila obilježiti taj trenutak fotografijom kako bih ga mogla nacrtati te potom nacrtanu skicu pretvoriti u grafiku.

„Uhvatila“ sam taj čvrst, ali opet opušten stav svoga brata kakvog ima i inače, što mi je uvijek u cilju kada crtam ili na neki drugi način prikazujem osobe koje me zaintrigiraju svojim psihičkim ili fizičkim karakteristikama. Htjela sam također prikazati i njegovu smirenu ekspresiju koju je imao u tom trenutku, dok sam se odjećom poigrala malo slobodnije od samog prikaza njegova lica kako bih radu pružila dinamičniji prikaz.

Slobodnim, pomalo zaigranim prikazom psa Astora također sam odlučila unijeti ravnotežu u prikazu njega i bratovog čvrstog i statičnog stava te njegova prikaza lica. Tim prikazom također sam obilježila i Astorov karakter koji je zaigran i nepredvidljiv, baš kao i potezi koje sam radila na grafičkoj pločici prije njenog otiskivanja.

Cilj mi je bio prikazati dinamičan odnos između mog brata i psa Astora te sam ga postigla korištenjem slobodnih i laganih, proučenih poteza kojima sam prolazila po pločici te ju na nekim mjestima dubila pliće, a na nekima dublje. Na nekim se mjestima tinta ulila u udubljenja više nego što sam mislila da bude, što je dovelo do još slobodnijeg prikaza Astora i dijela bratove odjeće, čiji je rezultat naglašenija dinamičnost mojih pokreta.

Suha igla/bakropis, tehnika koju sam koristila prilikom izrade ovoga rada pružila mi je tu slobodu i prikaz dinamičnosti mojih pokreta te ona rezultira isplaniranim potezima, no i već spomenutim iznenadnim prelijevanjima tinte po otisku, u čemu je i čar grafike; koliko planiranih poteza i pokreta mogu krenuti u potpuno drugome smjeru.

Šetnja, 2023., suha igla, 15 x 20 cm

MASKE

Tekst za kolegij KIPARSTVO

Zanimanje za figurativno prikazivanje likova i njihovih karakteristika otkrila sam kod sebe potkraj treće godine prijediplomskog studija. Sve prije toga bio je niz eksperimentiranja s tehnikama, temama i materijalima, pa tako i konceptima. Potkraj treće godine na kolegiju Kiparstva spoznala sam i važnost koncepta za sam rad, te sam se u završnom radu koncentrirala upravo na taj segment.

S obzirom na radove s ostalih predmeta, Slikanja i Grafike, na početku sam se odlučila baviti portretiranjem, odnosno izradom biste. Međutim, u tom cijelom procesu razmišljanja i razmjenjivanja misli o konceptu, izvedbi i samome radu s prijateljicom i kolegicom Marijom Barbarić, naposljetku smo zajedno došle do ideje kako bi bilo zanimljivo kada bismo portetirale jedna drugu u isto vrijeme. Nakon daljnjeg razmišljanja došle smo do zaključka kako nećemo samo prikazati lica jedna druge već pokušati što vjernije prenijeti kako jedna druga zaista vidimo, prikazujući različite emocije, gdje emocija jedne može biti odgovor, odnosno reakcija na drugu, no može biti i samostalna emocija, odnosno jednostavna ekspresija lica kakve najčešće uočavamo jedna kod druge.

Prije realizacije rada odlučile smo se udaljiti od uobičajenih prikaza portreta kroz biste te smo odabrale prikaz naših lica koji nalikuju maskama. Maske u doslovnom smislu imaju značenje maskiranja i glumljenja nečega ili nekoga drugog te aludiraju na skrivanje lica, odnosno emocija koje čovjek proživljava i pokazuje. Također mogu imati i metaforičko značenje varljivosti, odnosno namjere osobe koja se u prenesenom značenju pretvara da je netko tko nije. Paradoksalno je što mi prikazujemo iskrene emocije i iskreno viđenje jedna druge, upravo kroz prikaz maski koje aludiraju na potpuno suprotno; nešto neiskreno i nepouzđano.

Maske naših lica odlučile smo prikazati rustično, gdje se na njihovoj površini mogu uočiti grubi otisci iskucavanja gipsa te poneki slučajni prijelom koji se dogodio u procesu, kako bismo dočarale slučajne sitnice ili pak velike i grube događaje koji su neizbježni u životu, pa tako i u našem prijateljstvu. Time smo postigle dinamičnost u prikazu maski, odnosno ekspresijama naših lica, baš kao što ona postoji i u našem odnosu te mu lomi monotoniju.

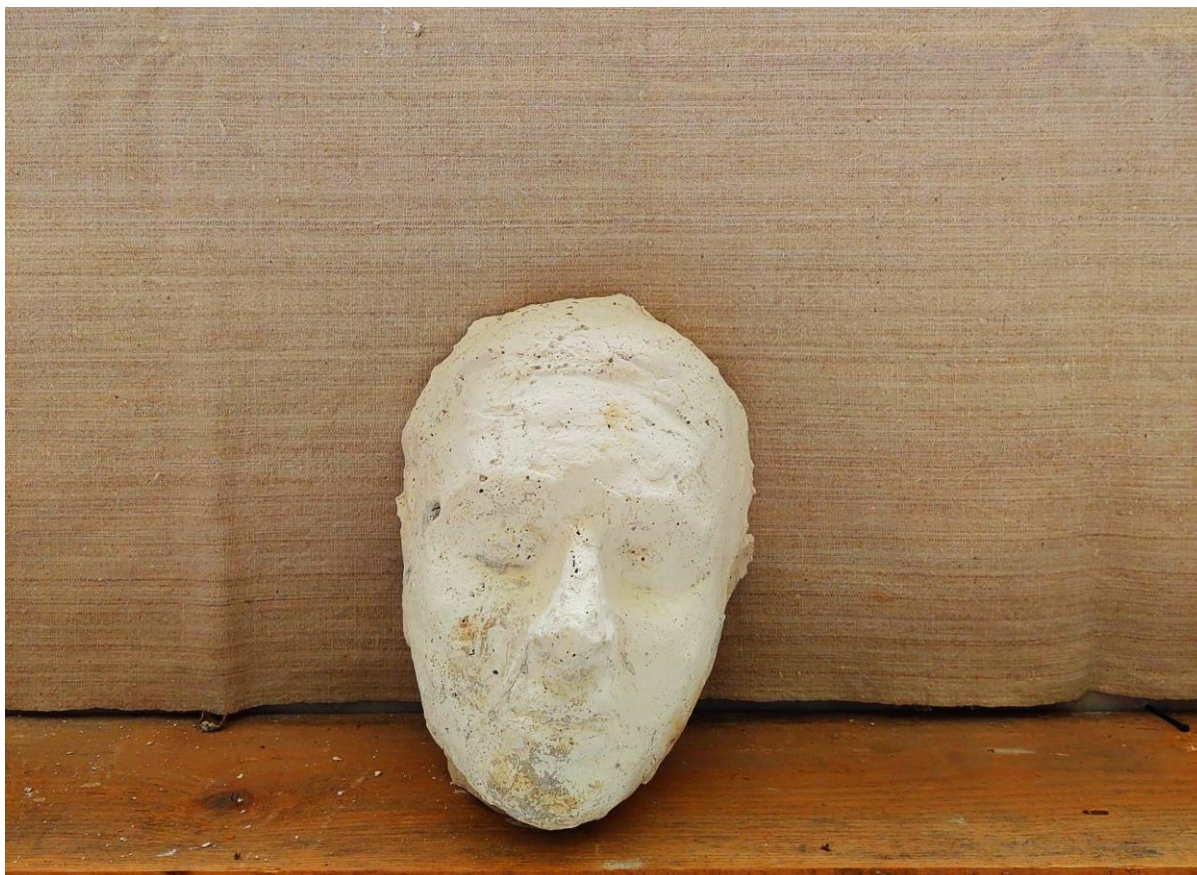
Grubi ali i nježno modelirani detalji, nagli i lagani prijelazi iz plohe u plohu; svaki taj detalj dočarava naše karakteristike koje smo imale priliku prepoznati i upoznati u našem dugotrajnom prijateljstvu i koje smo odlučile prikazati u ovome radu. Naše maske smo postavili kao friz u kojem se naizmjenično nižu moji prikazi Marije i njeni prikazi mene, kako bi na taj način još više naglasile našu uzajamnu interakciju i dinamičan odnos.

Maske, 2023., gips

Detalj rada Maske, 2023., gips

Detalj rada *Maske*, 2023., gips